

Intervju: Marina Pendeš, ministrica obrane BiH

Očekujem kažnjavanje za zločine u Križančevu Selu, Buhinim Kućama...

Nije istina da naši vojnici gladuju, a plaće su veće nego u drugim zemljama regije

OS BiH i Ministarstvo obrane aktivno rade na približavanju zemlje prema NATO savezu, što ministrica Pendeš smatra jako važnim

Zoran Krešić

zoran.kresic@vecernji.net
MOSTAR

Nedavno uhićenje desetorice najviših vojnih i civilnih dužnosnika potpuno je skrenulo pozornost s gotovo svih drugih događanja. Ministrica obrane BiH Marina Pendeš poziva na procesuiranje zločina nad Hrvatima središnje Bosne, a koji su ostali nedodirnuti i nisu procesuirani.

• Kako komentirate uhićenja desetorice časnika HVO-a?

- Mogu kazati kako u potpunosti vjerujem u pravosudne institucije BiH. Nadam se kako će svi odgovarati za svoja nedjela, a svi oni koji se nevinu nalaze u pritvorima ili protiv kojih se spremaju politički montirane optužnice konačno biti pušteni živjeti u miru i slobodi, za što su se i borili. Smatram spornim način na koji su i vrijeme kada su privedeni pripadnici HVO-a na području Posavske županije, te očekujem da se nepristrano istraže i sankcioniraju i brojni zločini u središnjoj Bosni (Križančevo Selo, Buhine Kuće, Maljine, Bikoši, Bugojno...), kao i sva stratišta diljem BiH u kojima je stradalo neudžno stanovništvo.

• Hrvatska se uključila glede zaštite ovih branitelja. Kako na to gledate?

- Hrvatska, kao potpisnica Daytonskog sporazuma, kao država čije državljanstvo imaju uhićeni, kao naš susjed, a naravno i kao članica EU i NATO-a, mora biti iznimno zainteresirana za stanje u BiH, te pozdravljam prve poteze nove Vlade RH na čelu s Andrejem Plenkovićem, koja je u samo nekoliko dana dala do znanja kako će voditi iznimno aktivnu vanjsku politiku u cilju stabilne i funkcionalne BiH, europske BiH i zaštite prava Hrvata u BiH kao jednog od tri jednako-

pravna naroda u BiH.

• Ministric, je li točno da vojnici gladuju, da masovno napuštaju Oružane snage? Što je istina?

- Teza da vojnici OS BiH gladuju apsolutno nije točna. Pripadnici OS BiH i zaposlenici MO BiH imaju pravo na naknadu za topli obrok, kao i ostali zaposlenici institucija BiH, a za pripadnike OS BiH koji se nalaze na straži, vojnim vježbama i za one koji su na unutarnjoj službi pripremaju se obroci. U Oružanim snagama BiH na snazi je pravilnik kojim se regulira prehrana na lokacijama OS BiH, a njime je predviđena raznovrsna i odgovarajuća prehrana. Javnost je preko medija, smatram pomalo tendenciozno, upoznata sa stanjem u OS BiH i problemima logističke prirode u proteklm mjesecima, vezanim uz nedostatak određenih prehrambenih artikala, što smo još prije nekoliko mjeseci prevladali i smatram važnim istaknuti kako su svi ugovori za nabavu hrane potpisani kao okvirni ugovori na vremensko razdoblje od četiri godine. Na taj način osigurali smo da OS BiH ima stabilnu opskrbu svim artiklima hrane prema planu i pravilniku prehrane. Kada me pitate za odlaske iz OS BiH, mogu reći kako je to nešto izraženije za razliku od prethodnih godina, no poduzimamo sve mjere kako bismo našim pripadnicima omogućili što bolje uvjete za rad na lokacijama OS BiH, kao što je, među ostalim, kvalitetnija prehrana. Kada su u pitanju plaće, što se često navodi kao glavni razlog napuštanja OS BiH, mogu se složiti s dijelom javnosti kako one u ovom trenutku nisu dovoljne, no ističem kako su u okvirima, a često i veće od plaća pripadnika oružanih snaga zemalja regije. Svim je legitimno da svi državljani BiH, pa tako i pripadnici OS BiH, u cilju dobivanja prikladnijeg posla, mijenjaju poslodavca, a mi u MO BiH poduzimamo mjere unutar sustava u cilju zadržavanja renomea jedne od najkvalitetnijih institucija u BiH, a to, među ostalim, pokazuje i prijave na naše natječaje, gdje

se za jednu poziciju javljaju deseci mladih osoba, a smatram važnim zaključiti odgovor time kako je trenutna popuna ustrojbenih mjesta u OS BiH oko 90 posto.

Koliko smo stvarno udaljeni od realizacije MAP-a, ali i članstva u NATO-u?

- Ispred BiH su još na summitu u Tallinn postavljeni uvjeti koji se vežu uz aktiviranje MAP-a za našu državu. Tada su postavljena tri uvjeta, a to su, kao što je vjerujem poznato, sudjelovanje u operacijama potpore miru, rješavanje viškova naoružanja, streljiva i minsko-eksplozivnih sredstava, te registracija perspektivne vojne imovine. Smatram, a to i stvarni parametri pokazuju, da smo na svim ovim područjima postigli značajan napredak, za što dobivamo i potvrde naših međunarodnih partnera, EUFOR-a i NATO stožera u Sarajevu u prvom planu. Uvjet registracije perspektivne vojne imovine je u ovom trenutku možda i najveća prepreka za aktiviranje MAP-a, time i dolaska bliže članstvu u NATO-u, no smatram kako su prepoznati naši napori jer smo u protekloj godini i pol dana uknjižili 21 lokaciju. Tako danas imamo 24 lokacije uknjižene na državu BiH, a nova presuda Suda BiH daje nam nadu kako ćemo s ovim procesom nastaviti u budućnosti, u prvom planu gdje su uređeni imovinskopravni odnosi jer s dijelom lokacija imamo probleme tehničke prirode i s neuređenim stanjem u zemljišnim knjigama. Važna aktivnost na našem putu prema NATO-u je i usvajanje dokumenta "Pregled obrane", gdje smo nakon godina zastoja također napravili značajan iskorak te, temeljem zaključka Predsjedništva BiH, MO BiH do kraja studenoga treba dostaviti na usvajanje konačni prijedlog dokumenta "Pregled obrane". Važno je kazati kako su nam vrata NATO-a otvorena, kako MO BiH radi sve što je u njegovoj nadležnosti jer pitanje članstva u NATO-u nije samo naša stvar i obveza nego i svih naših dužnosnika

Page: 8

Reach: 0

Country: BOSNIA AND HERZEGOVINA

Size: 790 cm2

2 / 3

te institucija na korist sigurnijoj i stabilnijoj BiH.

• Nedavno je provaljeno u Zajednički stožer Oružanih snaga BiH zbog ilegalnih građevinskih radova. Kako to komentirate, posebice u svjetlu nepoštivanja državnih institucija u koje se brojni zaklinju?

- Prilikom izvođenja građevinskih radova na objektu School of Science and Technology u Sarajevu došlo je do rušenja vanjskog dijela zida na objektu zgrade Zajedničkog stožera (ZS) Oružanih snaga BiH. Iako je radove ranije obustavila Služba za inspeksijske poslove Općine Stari Grad, investitor i izvođači su nastavili izvođenje radova koji su prouzročili rušenje vanjskog zida na objektu ZS OS BiH. Oštećeni su konstruktivni elementi objekta, krilni zidovi, kao i međukatna konstrukcija. Zbog ugrožene sigurnosti pripadnika OS BiH, jedan dio zgrade ZS OS BiH je evakuiran, dok je u tijeku daljnja procjena statičke stabilnosti objekta i osiguravanja konstruktivnih elemenata objekta od daljnjeg urušavanja i daljnje materijalne štete. Smatram važnim kazati kako MO i OS BiH nisu bili uključeni u proces izdavanja dokumentacije o gradnji knjižnice u krugu objekta School of Science and Technology u Sarajevu, zbog čega smo i uložili žalbu na dozvolu za gradnju. Iako je Općina Stari Grad žalbu uvažila te naložila da se radovi obustave, investitor i izvođač radova to nisu poštovali te je došlo do neželjenih posljedica. Mi smo nadležnim institucijama prosljedili svoje dokaze vezane uz ovaj slučaj te očekujemo pokretanje istrage i sankcioniranje odgovornih. Zamislite samo što bi se dogodilo da u sjedište vojske neke od zemalja članica NATO-a netko provali ili gradi nelegalne objekte u njegovoj blizini?! U ponovljenom postupku MO BiH neće dati pozitivno mišljenje na ovu gradnju kao zainteresirana stranka u postupku, a također ćemo od investitora, uslijed čijih radova je došlo do urušavanja zgrade ZS OS BiH, tražiti naknadu štete i vraćanja objekta u

prvobitno stanje.

• U posljednje vrijeme održano je više vojnih vježbi zapadnoga saveza na području BiH, a brojni to povezuju sa zbivanjima u RS-u, napose referendumom u RS-u. Je li to tako?

- Održavanje vojnih vježbi sasvim je legitimno i nešto što smo definirali u vlastitim planovima. To ima veze s opredjeljenjem Bosne i Hercegovine da bude dio euroatlantske obitelji i odlična je prilika da nastavimo s unapređenjem visokog stupnja interoperabilnosti i kompatibilnosti sa snagama NATO-a, što smo i pokazali na posljednjoj vježbi koja je održana u BiH, a riječ je o vježbi "Regex 16", koja se prvi put održala u nekoj državi koja nije članica NATO-a, a u njoj je sudjelovalo oko 1000 pripadnika oružanih snaga zemalja članica iz raznih programa partnerske suradnje s NATO-om, Bosna i Hercegovina, Crna Gora, Republika Makedonija, Srbija, Ukrajina, Gruzija, Armenija, Jordan, Tunis, Ujedinjeni Arapski Emirati, Pakistan uz, naravno, potporu i sudjelovanje partnera iz EUFOR-a.

• Utvrđen je proračun za sljedeću godinu. Jeste li zadovoljni iznosom i hoće li se moći ispuniti očekivanja vašeg resora?

- Kada se utvrđuje važan dokument kao što je proračun BiH smatram kako svi moramo biti svjesni koje je zahtjeve realno moguće ispoštovati. Proračun institucija BiH je realan, temeljen na realnim pokazateljima i očekivanjima, a mi u MO BiH ćemo nastojati i dodatnim uštedama odobrenih proračunskih sredstava osigurati sredstva za realizaciju projekata koji su nam od posebnoga značaja, a to su, naravno, četiri višegodišnja projekta za čiju realizaciju postoji suglasnost i u Vijeću ministara BiH.

• Nedavno se otvorila rasprava o uspostavi nove obavještajne agencije. Objavljen je i dokument koji je potpisao pomoćnik za obavještajno-sigurnosne poslove Marinko Šiljegović. Što je istina?

- Slijedom pojave novih sigurnosnih prijetnji i izazova svakako da je potrebno pravodobno analizirati i eventualno ažurirati našu sigurnosnu politiku i tragom toga MO BiH je utemeljio radnu skupinu sastavljenu od stručnih osoba kako bi se sagledao postojeći Zakon o obrani u kontekstu o kojemu pričamo, ali tu nema govora o bilo kakvoj novoj agenciji, ni riječi o nadležnostima vojno-obavještajnog roda u praćenju civila, niti riječi o proširenju nadležnosti vojno-obavještajne službe izvan vojarni, ni o oduzimanju nadležnosti Obavještajno-sigurnosnoj agenciji, promjenama ili derogiranju Zakona o OSA-i ili Zakona o zaštiti tajnih podataka i slično.

• BiH u posjet dolaze ministri obrane iz sedam partnerskih država. Što nam možete kazati o tom posjetu?

- Izaslanstvo ministara obrane CEDC-a (Obrambena suradnja u središnjoj Europi) danas, 8. studenoga, posjetit će BiH, a zajedno sa svojim suradnicima bit će domaćin tog posjeta na visokoj razini. Riječ je o izaslanstvima na čelu s ministrima obrane iz Austrije, Češke, Hrvatske, Mađarske, Slovačke, Slovenije, te zemlje u statusu promatrača Poljske. Ovaj posjet iskorištit ćemo za razgovor i razmjenu iskustava koja mogu našoj zemlji biti od pomoći u procesu euroatlantskih integracija, ali bit će riječi i o regionalnim sigurnosnim prijetnjama i izazovima s kojima se svi susrećemo.

PROVALA U STOŽER

Zamislite što bi se dogodilo da u sjedište vojske neke od zemalja NATO-a netko provali ili nelegalno gradi objekte

SIGURNOSNA SLUŽBA

Ne osnivamo nikakvu novu sigurnosnu agenciju, ali postoje prijetnje na koje treba moći odgovoriti